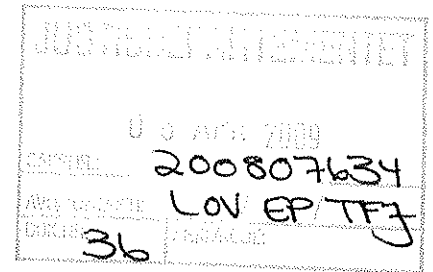

Justisdepartementet
Lovavdelingen

Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres referanse
2008 07634 EP TFJ/mk

Vår referanse

Dato
3.4.2009

Høring – endringer av inkassoforskriften – reduksjon av inkassosatser

Innledning

Norges Politilederlag (NPL) er av den generelle oppfatning av at vi i Norge må ha et velfungerende inndrivningssystem av forfalte pengekrav som særlig ivaretar skyldnerens rettsikkerhet, men også kravhavers rettigheter. Inndrivning av pengekrav er en kompleks og resurskrevende oppgave og man er avhengig av profesjonalitet i arbeidet for å ivareta en objektiv saksbehandling i tråd med regelverket. Dette skjer gjennom så vel den utenrettslige som den rettslige inndrivningsprosessen. Det er knyttet kostnader for skyldner til begge disse prosesser og vi mener derfor det er naturlig å se på begge ledd med bakgrunn i at forslaget er en del av fattigdomsbekjempelsen.

Gjennom utenrettslig inndrivning bidrar inkassobransjen til en løsningsprosent av sakene på hele 95 % (kravet betales eller det kommer til minnelige løsning mellom partene). Det arbeidet og de ressurser som inkassobransjen legger ned i å oppnå kontakt med skyldnerne gjennom callcenter og annen elektronisk kommunikasjon er en viktig årsak til at løsningsprosenten ligger så høyt. I blant annet Sverige, hvor den utenrettslige inndrivningsprosessen i stor grad er skriftlig, kan det vises til langt lavere løsningsprosent enn i Norge.

Innkrevning av forfalte pengekrav skal etter NPLs oppfatning medføre en ekstra kostnad, da dette er med på å oppnå en betaling på et så tidlig tidspunkt som mulig. Det er bare 5 % av inkasso sakene som går videre til rettslig inndrivning. Ca 60 % av sakene som er til rettslig behandling resulterer i beslutning om "intet til utlegg". Det er fortrinnsvis i denne gruppen man finner skyldnere som ikke evner å betale sine krav og som kan falle inn under definisjonen "fattige".

Reduksjon av salær

En reduksjon av salærenes størrelse vil ha flere konsekvenser.

Reduksjon av salærene i en størrelsesorden slik det er foreslått medfører at en vesentlig del av inntektsgrunnlaget til inkassobyråene vil bortfalle. NPL er av den oppfatning at dette sannsynligvis vil medføre at inkassobransjen i langt mindre grad vil være i stand til å

Adresse:	Brugata 19, Oslo	Telefon:	23 16 31 50
Post:	Pb. 9069, Grønland 0133 Oslo	Epost:	post@politilederen.no
		Web:	www.politilederen.no

opprettholde den høye løsningsgraden som det per i dag kan vises til og at kvaliteten på innfordringen vil forringes.

Det er også verdt å merke seg at dersom inkassobransjens løsningsprosent gikk ned med 5 % slik at andelen av saker som sendes videre til namsmannen gikk opp til 10 %, betyr en økning i saksmengden til namsmannen med ca 1,5 millioner saker i året. Selv med den senere tids tilførsler av ressurser til den sivile rettspleien på grunnplanet, er dette ikke tilstrekkelig for namsmannsapparatet til på en forsvarlig måte å ivareta en slik tenkt økning. I tillegg må en ta i betraktning at det er knyttet kostnader også til den rettslige delen av inndrivningen.

Inndeling av salær etter kravets størrelse

Per i dag opererer inkassoforskriften med en inndeling av 10 ulike satser for salær. NPL er av den oppfatning at det bør sees på muligheten for å redusere denne inndelingen, gjerne til det halve.

Hva satsen i den enkelte inndeling skal være bør sees ut fra kostnaden med selve inndrivningen av kravene. Særlig de øverste satsene bør kanskje reduseres noe da disse fra NPLs ståsted synes å være uforholdsmessig høy ut fra kostnadene som faktisk medgår til å inndrive høyere krav.

Utvidelse av perioden for påløp av tungt salær – fra 14 til 28 dager

NPL er i tvil om en forlengelse av perioden for påløp av tungt salær er et virkemiddel som kan forsvares i forbindelse med fattigdomsbekjempelsen i Norge. Kredittkostnadene for næringslivet vil særlig for små og mellomstore bedrifter bli for tyngende. At disse får innkassert sine krav i løpet av kort tid er av grunnleggende betydning for at næringslivet skal fungere.

I tillegg viser erfaring fra rettslig inndrivning at kortere frister er med på å høyne løsningsprosenten og det antas at dette ikke stiller seg annerledes ved utenrettslig inndrivning.

Kostnader knyttet til rettslig inndrivning

I forbindelse med rettslig inndrivning påløper det utgifter til skriving av begjæring samt rettsgebyr til staten. NPL synes det er en bedre løsning dersom kostnader knyttet til dette vurderes redusert/bortfalt. Det bør herunder sees på muligheten for å fjerne retten til å kreve 1R for skriving av begjæring. Tidligere er det nevnt at 60 % av sakene som er til behandling hos namsmannen ikke finner en løsning dvs avholdes med "intet til utlegg". Det bør sees på muligheten for å redusere eller la rettsgebyret bortfalle i slike typer saker.

Etter foreldelsesloven § 17 vil begjæring om utlegg til namsmannen avbryte foreldelsesfristen for kravet. Dette medfører at det tas ut begjæring om utlegg også i tilfeller hvor kravshaver er inneforstått med at resultatet av en utleggsforretning vil bli "intet til utlegg". NPL er av den oppfatning at det ikke bør påløpe gebyrer i forbindelse med slike begjæringer.

Forbrukere kontra næringsdrivende

Siden forslaget er et resultat av forsøk på å bekjempe fattigdomsproblemet, bør det sees på om det bør være andre satser for næringsdrivende enn for forbrukere.

Fordeling av kostnadene mellom skyldner og kravshaver

Prinsippet som er forankret i inkassolovens § 17 (skyldnerens ansvar for kostnader) medfører behov for lovendring dersom kravshaver nå skal ta ansvar for deler av kostnadene i forbindelse med inndringen av kravet.

Som utgangspunkt og hovedregel er det den som kjøper en tjeneste/vare som må stå ansvarlig for kostnader som påløper ved mislighold fra dennes side. NPL mener ikke det skal være kravshavers ansvar å stå for kostnadene ved inndring av dette kravet såfremt årsaken til misligholdet ligger hos skyldner. Det er den som tar på seg en forpliktelse som må ansvarliggjøres for egne handlinger.

En kan stille seg spørsmålet om kravshaver burde gjøres ansvarlig i tilfeller hvor han burde ha forstått at et mislighold ville inntre på et senere tidspunkt. Det anses dog lite hensiktsmessig dersom tjenesteyter skulle foreta slike vurderinger i større grad enn hva som gjøres per i dag med hensyn til smidige markedsmekanismer som er til fordel for alle parter i markedet.

Når det gjelder finansinstitusjoner stiller vurderingen ovenfor noe annerledes. Dette gjenspeiler seg særlig gjennom frarådningssplikten i forbindelse med lånetilsagn som er hjemlet i finansavtl § 47. Banker og finansinstitusjoner er allerede lovpålagt et særlig ansvar som vil kunne medføre ansvar for blant annet kostnader og denne bestemmelsen vil slik vi ser det være tilstrekkelig for å ivareta en hensiktsmessig fordeling av ansvar.

Oppsummering

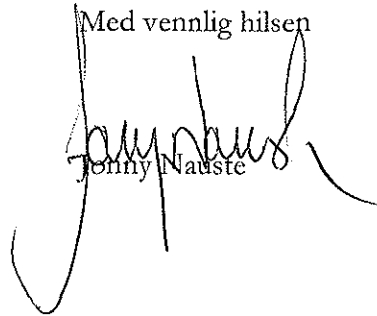
Norges Politilederlag mener det er viktig at man ser på kostnadene ved både utenrettslig og rettslig inndring og mener det kan gjøres reduksjoner i kostnadene for saksøkte i begge ledd. En reduksjon av salærene ved utenrettslig inndring i den foreslåtte størrelsesorden synes dog å kunne medføre en så stor svekkelse av inkassobyråenes inntektsgrunnlag at det kan medføre forringelse kvaliteten og den høye løsningsprosenten som per i dag foreligger. Det bør derfor foretas en nøye konsekvensvurdering av de foreslåtte reduksjoner.

Det anses fra NPLs side som er bedre sosialt tiltak å lette på kostnader jo lenger ut i prosessen man kommer (rettslig inndring). Det er i denne gruppen man finner skyldnere som ikke evner å betale sine kreditorer og langt mindre evner å betale de sakskostnader som påløper på dette stadiet av innkrevingen.

Inndelingen av salærsatser bør endres til et mer grovmasket system og de øverste satser bør reduseres. En forlengelse av tidsperioden før tungt salær påløper, oppfattes som lite hensiktsmessig ut fra et kredittkostnadssynspunkt.

Hva angår fordeling av kostnader mellom kravshaver og skyldner, bør en ikke gå vekk fra prinsippet om at det som utgangspunkt er skyldneren selv må ansvarliggjøres for sine disposisjoner og avgjørelser om å pådra seg forpliktelser. I særlige tilfeller finnes allerede eksisterende lovgivning som ivaretar lemping av skyldnerens ansvar.

Med vennlig hilsen

Jenny Nauste